

KULTURPERIODER

Period

Antiken (-800 – 500)
Demokrati, humanism, vetenskap men mytologiska teman i konst och litteratur.

Medeltiden (500 – 1450)
Enda temat är guds ära.

Renässansen (1450 – 1600)
Antikens återfödelse, genier, humanism, upptäckarlust (Columbus). Temat är människans kamp.

Barocken (1600 – 1720)
Makt och prakt (Ludvig XIV), tungt, symmetriskt. Tema: den bestående samhällsordningen.

Rokokon (1720 – 1780)
Ljust, lätt, graciöst. Tema: livet är livat för oss i överklassen.

Klassicismen (1780 – 1810) eller **Upplysningen**. Tema: förnuft och ädel enkelhet.

Romantik (1810 – 1840)
Exotiskt, mystiskt, historiskt, kusligt, hjärteknipande. Tema: känsla, inte förnuft.

Naturalismen (1840 – 1870)
Vardagligt, verkligt, avslöjande. Tema: försköna ingenting.

Impressionismen (1870 – 1890)
Inga symboler, ingen filosofi. Tema: omedelbart intryck.

Expressionismen (1890 – 1910)
Tema: maximalt uttryck.

Nationalromantik (runt 1900)
Tema: folkliv, historia.

Jugend (runt 1900)
Tema: växtslingor, exotism

Konst

Akropolis, pelargångar, nakna marmorstatyer. Venus från Milo utan huvud.

Katedraler: gotisk stil. Arabisk mosaik, Alhambra.

Botticelli: Venus födelse, Florens. Leonardo da Vinci: Mona Lisa, Nattvarden. Michelangelo: Peterskyrkan, takmålningar, statyn David.

Kläröbskyr (Ijusskugga) – Rembrandt: Nattvakten, Kökspigan. Intimisten Vermeer: Kärleksbrevet.

Watteau: Kärlekslektionen. Goya: Den nakna Maja, Tjurfäktningar.

Sergel: Gustav III-statyn. Roslin: Damen med slöjan. Drottningholmsteatern.

Dramatiska landskap av Constable, skepp som går i kvav i storm (Marcus Larsson).

Rodin: Tänkaren, Kyssen. Manet: Olympia, Frukost i det gröna (nakenchock)

Monet: näckrosor. Renoir: badande kvinnor. Cézanne: stilleben (frukt och krukor).

van Gogh: Cypresser. Munch: Skriet, Madonna.

Carl Larsson, Liljefors, Zorn. Sthlms stadshus.

Gaudí: Barcelona
Carl Larsson-grafik

Litteratur

Tragedi: Sofokles, Oidipos. Komedi: Aristofanes, Lysistrate. Versepos: Homeros, Iliaden.

Dantes gudomliga komedi. Snorres Havamal.

Cervantes: Don Quijote. Shakespeare: Hamlet, Romeo och Juliet, Macbeth, Köpmannen i Venedig, Richard III.

Molière: Hustruskolan, Den inbillade sjuke, Tartuffe. Defoe: Robinson Crusoe. Swift: Gulliver.

Voltaire: Candide. Goethe: Den unge Werthers lidanden. Bellman: Fredmans epistlar.

Goethe: Faust. Jane Austen: Pride and prejudice, Emma. Kant: Kritik av förnuftet.

Victor Hugo: Ringaren i Notre Dame, Samhällets olycksbarn. Poe: Huset Ushers undergång.

Strindberg: Hemsöborna. Dickens: Oliver Twist. Dostojevskij: Brott o straff.

Tjechov: Måsen, Körsbärs-trädgården. Söderberg: Pälsen, Doktor Glas.

Strindberg: Ett drömspel. Kafka: Processen.

Selma Lagerlöf: Gösta Berlings saga.

Kubism (1910 – 1920)
Tema: Geometriska kroppar

Musik

Grekiskt drama har kör, David och Saul, inga noter fanns.

Kyrkomusik och marknadsgycklare.

Mångstämmighet, instrumentalt utan sång. Monteverdi: opera. Dowland: sång till luta

Vivaldi: Årstiderna. Händel: Halleluja, Fyrverkerimusik. Bach: Massor av mässor, konserter.

Haydn: symfonin med pukslaget. Mozart: Figaros bröllop, Don Juan.

Eine kleine Nachtmusik. Beethoven: Ödessymfonin.

Schubert: Militär-, Mendelssohn: Bröllops-, Chopin: Sorg-marsch.

Offenbach: Orfeus i underjorden (Canaan). Bizet: Carmen.

Debussy: Clair de lune. Ravel: Bolero, Pavane.

Stravinskij: Våroffer. Sibelius: Violinkons.

Grieg: Peer Gynt. Alfvén: Midsommarvaka

Picasso, Braque, Georg Pauli (i mattetrappan)